

Kommuneplan for Lødingen 2027 -2039

Felles planprogram for samfunns- og arealdel

Innhold

Innledning	2
Rammebetingelser for revidering av kommuneplanen	3
Det lokale kunnskapsgrunnlaget – Lødingen i dag.....	6
Kommuneplanens samfunnsdel.....	7
Tilflytting og markedsføring	7
Fra utenforskap til fellesskap.....	7
Klimatilpasning.....	7
Klimahensyn og natur	7
Samfunnssikkerhet og beredskap	7
Bærekraftige tjenester	8
Digitalisering og informasjonssikkerhet	8
Arealstrategi	8
Kommuneplanens arealdel	9
Planvask.....	9
Arealregnskap.....	9
Arealer for bebyggelse og anlegg.....	9
Landbruk-, natur og friluftsområder samt reindrift (LNFR-områder).....	9
Samferdsel og infrastruktur.....	9
Bruk og vern av vann og vassdrag, akvakultur	10
Risiko- og sårbarhetsanalyse	10
Konsekvensutredning.....	10
Organisering og prosess	11
Medvirkning	11
Prosessplan, tentativ	14

Innledning

Planprogrammet

Dette dokumentet er ikke en plan i seg selv, men planen for kommuneplanen. Planprogram for kommuneplan har hjemmel i plan- og bygningslovens § 11-13 og skal utarbeides etter reglene i [§ 4-1](#), samme lov. Planprogrammet skal redegjøre for formålet med planarbeidet og fastsetter rammer og prosess. Når det varsles planoppstart for planprosessen med samfunnsdelen, skal normalt planprogrammet legges ut på høring og til offentlig ettersyn samtidig.

Jf. plan- og bygningsloven 2008 (pbl.) § 4-1 andre avsnitt (sitat):

Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn normalt samtidig med varsling av planoppstart. Planprogrammet fastsettes ordinært av planmyndigheten.

Ved denne revisjonen av kommuneplanen har vi valgt å utarbeide felles planprogram for samfunnsdel og arealdel. Dette kan gjøre planprosessen mer effektiv, og tydeliggjøre sammenhengen mellom de ulike plannivåene. Dette kommer særlig til syne med innføringen av arealstrategi som nytt grep i Lødingens planverk. Arealstrategien skal fastsettes i samfunnsdelen og gir strategiske rammer for prioriteringene i arealdelen. Derfor skal samfunnsdelen behandles først, og de strategiske føringene i den legges til grunn for utarbeiding av arealdelen. Varsling om oppstart av arbeidet med arealdelen vil slik først komme når forslag til samfunnsdel med arealstrategi legges ut til høring.

Bakgrunn

Kommunestyret vedtok i kommunestyremøte i november 2009, kommuneplan for Lødingen kommune 2009 -2021 - samfunnsdelen.

Siden vedtak av gjeldende kommuneplan (samfunnsdelen i 2009, arealdelen i 2021) er det flere endringer både i Lødingensamfunnet og ellers som bør innarbeides i plan.

- Styrking av tema klimatilpassing og natur. Tema er mer framtrødende på den offentlige dagsorden enn da gjeldende samfunnsplan ble vedtatt i 2009.
- Befolkningsutviklingen og befolkningsstrukturen er vesentlig endret.
- Næringsutvikling har større hastighet enn tidligere
- Beredskap er lengre fremme på dagsorden med dagens geopolitiske situasjon.

Formål med planarbeidet

Formålet med planarbeidet er å oppdatere planverket ut fra dagens situasjon for kommunen både som samfunn og organisasjon, slik at planen fungerer som styringsverktøy.

Et hovedgrep i denne revisjonen er tettere kobling opp mot økonomi- og handlingsplanarbeidet. Kunnskapsgrunnlaget fra 2025 er lagt til grunn for konkretisering av mål og strategier, slik at en i planarbeidet tar utgangspunkt i de økonomiske realitetene.

Et annet grep er innføringen av arealstrategi i kommuneplanen, dette er nytt for Lødingen.

Arealstrategien må ta utgangspunkt i nasjonale og regionale føringer i tillegg til mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel. Denne kommer inn som et eget kapittel i samfunnsdelen.

Revisjon av *arealdelen* kan starte når vi har et forslag til samfunnsdel m/arealstrategi klart. Vi vil da varsle oppstart for arealdelen og åpne for innspill til den, samtidig med at vi sender forslag til samfunnsdel på høring. Arealstrategien skal være førende for arealdelen og bidra til enkel sortering av innspill.

Gjeldende arealdel er fra 2019 og det er flere forbedringspunkter i bestemmelsene. Det må også gjøres naturtypeundersøkelser (raviner, grunnforhold) for områder avsatt i dagens KPA.

Planvask – vi må fortsette arbeidet med å oppheve gamle og uaktuelle planer. For utbygde områder kan gammel reguleringsplan erstattes helt av KPA m/bestemmelser. Kommunen søker Miljødirektoratet om tilskudd til arbeidet med planvask.

Rammebetingelser for revidering av kommuneplanen

Nasjonale forventninger

Regjeringen skal i tråd med plan- og bygningslovens § 6-1 hvert fjerde år legge frem nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Sammen med statlige planretningslinjer, statlige planbestemmelser og statlige arealplaner gir dette føringer for samfunns- og arealplanleggingen. De nasjonale forventningene skal følges opp i kommunens arbeid med planstrategier og planer, og være med på å fremme en effektiv og bærekraftig utvikling i hele landet.

I nasjonale forventninger for perioden 2023-27 legger regjeringen vekt på at følgende skal prioriteres i planleggingen:

- Samordning og samarbeid i planleggingen
- Trygge og inkluderende lokalsamfunn
- Velferd og bærekraftig verdiskaping
- Klima, natur og miljø for fremtiden
- Samfunnssikkerhet og beredskap

Regionale føringer

Hva sier Nordland fylkeskommune?

Ved utarbeidelse av den regionale planstrategien ble det laget et betydelig kunnskapsgrunnlag. Dette bør brukes av oss. Oppsummert pekte det seg ut fire store utfordringer:

1. Ny geopolitisk situasjon – beredskap og forsyningssikkerhet Beredskapen må styrkes, og det blir nødvendig å tenke nytt og helhetlig om blant annet infrastruktur, samferdsel, krafttilgang, matproduksjon og bosetningsmønster.

2. Akselererende klimaendringer – forebygging og tilpasning

Vi får et villere og våtere vær. Klimaendringene påvirker matsikkerheten, bosetningen og næringsvirksomheten både på land og sjø. Det står klart at forebygging av, og tilpasning til, klimaendringer blir en hovedoppgave for Nordland i årene som kommer.

3. Demografiske endringer – befolkningsnedgang og mangel på arbeidskraft

a. Nordland står i reell fare for befolkningsnedgang i årene framover. Det er stor usikkerhet knyttet til hvordan folketallet vil utvikle seg. Krig, konflikt og klimaendringer kan gi migrasjon til Nordland som kan snu en negativ befolkningsutvikling. Dette er likevel høyst usikkert.

b. De neste 25 årene vil Nordland få en betydelig eldre befolkning, med flere pensjonister og færre i yrkesaktiv alder.

c. Boligmarkedet er i endring, og boligmarkedet er en viktig forutsetning for både tilflytting og muligheter for innbyggerne kan få dekket sitt boligbehov i de ulike faser i livet.

d. En økende andel unge som rapporterer psykiske plager og andel unge utenfor arbeid og utdanning gir grunn til uro og bekymring. Vi har ikke råd til at så mange faller utenfor arbeidslivet. Bolyst, livskvalitet og livskraftige lokalsamfunn må sikres.

4. Økonomisk usikkerhet – behov for klare rammebetingelser

a. Staten er rik, mens kommunene gjennomgående har svak økonomi. Velferden blir stadig mer omfattende og ambisiøs, mens kommunene sliter med å levere tjenester.

b. Næringslivet i Nordland må også forholde seg til lange avstander, utfordrende samferdsel, mangel på gode arealer, svak kronekurs, ustabile markeder og til tider usikre nasjonale rammebetingelser. Næringspotensialet i Nordland er imidlertid stort og økende. Det er i denne situasjonen viktig å rydde unna hindringer for bedrifter som vil vokse gjennom klare politiske prioriteringer og beslutninger.

Fylkestinget har derfor fastsatt følgende langsiktige utviklingsmål som Nordlandskommunene må følge:

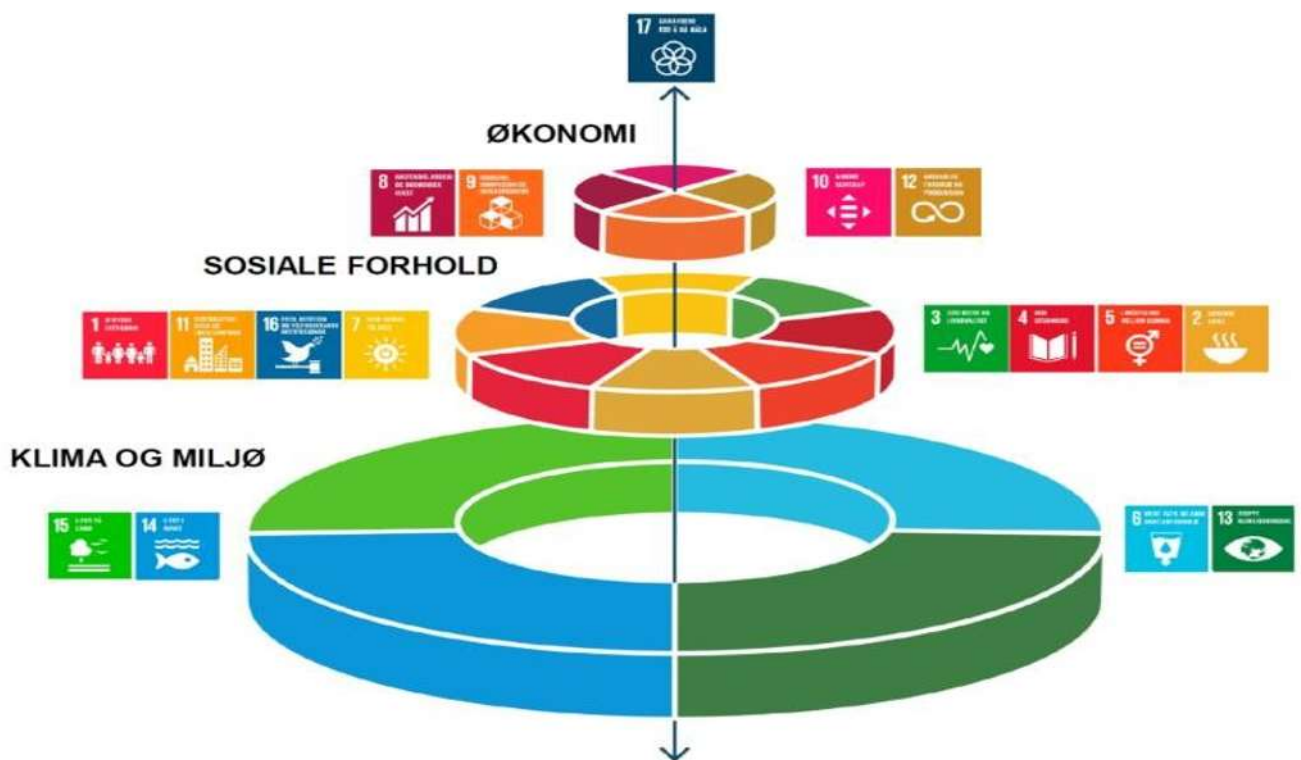
- Mål 1: Trekke i felles retning for å styrke regionens rolle nasjonalt og internasjonalt.
- Mål 2: Forbedre samfunnssikkerheten og sikre kritisk infrastruktur.
- Mål 3: Skape god balanse mellom bruk og vern av natur og arealer.
- Mål 4: Utvikle livskraftige lokalsamfunn og konkurransedyktig næringsliv som leder an i det grønne skiftet.

Bærekraft i planleggingen

Revisjonen av kommuneplanen må foregå innenfor rammene av en bærekraftig samfunnsutvikling. Bærekraft omfatter både sosiale, økonomiske og miljømessige forhold.

Statlige planretningslinjer og andre overordnede føringer gir retning for hvordan dette kan løses, med FNs bærekraftsmål i sikte.

Kommunen må i sitt planarbeid ta stilling til hvilke miljømessige, sosiale og økonomiske konsekvenser som følger av et planforslag.

Figur 2: FNs bærekraftsmål bygger på en kobling mellom miljømessige, sosiale og økonomiske forhold

Folkehelse i planleggingen

Folkehelseloven stiller krav til kommunene om at det hvert fjerde år skal utarbeides en oversikt over befolkningens helse, og negative og positive påvirkningsfaktorer for denne.

Folkehelseinstituttet (FHI) utarbeider årlige folkehelseprofiler for kommunene.

Kommunens folkehelseoversikt og den nye folkehelseplanen skal legges til grunn for utarbeiding av kommunens målsettinger og strategier.

Det lokale kunnskapsgrunnlaget – Lødingen i dag

Det vil bli lagt ned betydelige ressurser i arbeidet i den nye kommuneplanen. Kommuneplanen er styringsverktøyet om hvordan vi vil ha det i Lødingen de neste årene. Det vil derfor bli lagt opp til utredninger av større omfang. Det foreligger imidlertid flere dokumenter/rapporter av nyere dato som gir en solid og oppdatert plattform i planarbeidet.

Kunnskapsgrunnlag 2025

Som første steg i det årlige arbeidet med handlingsplan og budsjett er dokumenter som bygger på innspill fra de kommunale enhetene og gir sammen med et nøkkeltallsdokument oversikt over de viktigste utviklingstrekkene i kommunen.

Lødingen står i mye av de samme utfordringene som mange andre kommuner i landet møter. Befolkningsutviklingen er lavere enn gjennomsnittet. Mens landets befolkning forventes å vokse med 10 % fram mot 2050, forventes en nedgang for Lødingen. Befolkningsprofilen forskyves i retning større andel eldre og færre i arbeidsdyktig alder. Tilgangen på arbeidskraft begrenses ytterligere av at stadig flere havner utenfor arbeidslivet. Færre innbyggere betyr reduserte overføringer fra staten og en kommuneøkonomi under press. Endrede rammebetingelser i offentlig sektor krever nytenkning i måten vi løser samfunnsoppgavene på. Tjenestestrukturen må vurderes i lys av både den sosiale, økonomiske og miljømessige bærekraftsdimensjonen, samtidig som at kommunen er underlagt nasjonale mål om likeverdige tjenester. Kommunen må vurdere hvilken rolle vi skal ha og i større grad mobilisere innbyggerne. Vi må også håndtere de utfordringene vi står overfor i egen organisasjon både innad i de kommunale enhetene og på tvers, med sykefravær, deltidskultur, kompetansekrav og strengere krav fra ulike offentlige myndigheter.

Sentraliseringen påvirker både den kommunale tjenestestrukturen og utviklingen i kommunen ellers. Her er også fritidsdimensjonen viktig i å bygge attraktivitet og Lødingen har et variert tilbud innen idrett og kultur.

Næringslivet har også et udekket kompetansebehov. For Lødingen sin del må vi også her jobbe bevisst dersom vi skal opprettholde en struktur som næringskommune.

Samtidig påvirkes også utviklingen i Lødingen av et stadig mer urolig verdensbilde, som stiller krav til hvordan vi legger til rette for et trygt samfunn med riktig nivå av beredskap.

Andre kilder til kunnskap om lokal utvikling

I arbeidet med samfunnsdelen er det flere andre relevante dokumenter som må legges til grunn i arbeidet. Dette gjelder blant annet følgende:

- Ungdata 2025
- Bærekraftsrapport 2025
- FHI folkehelseprofil Lødingen 2025
- Folkehelseplanen 2026
- Boligplan 2026

Kunnskapsinnhenting gjennom involvering av kommunale enheter, politisk nivå og innbyggerne

Gjennom både intern og ekstern medvirkning får vi et bredere bilde av hvordan det situasjonsbildet som kommer fram gjennom Kunnskapsgrunnlaget, stemmer med kommuneadministrasjonens, de

folkevalgte og innbyggernes opplevelse. Det er skissert i tidsplanen (bakerst) hvordan og på hvilke tidspunkt det er planlagt involvering av de ulike gruppene.

Det blir gjennomført en rekke *stedsutviklingsmøter* i kommunen fremover der det blir lagt til rette for at innbyggerne kunne komme med innspill relatert til stedsutvikling. Innspillene som kommer inn på disse møtene vil bli bearbeidet og oppsummert og bli en del av kunnskapsgrunnlaget.

Kommuneplanens samfunnsdel

Nasjonale og regionale forventninger, sammen med det lokale kunnskapsgrunnlaget med oversikt over kommunens utfordringer og muligheter, danner grunnlaget for å fastsette satsningsområder og mål i kommuneplanen for denne valgperioden. I avsnittet under er hovedtema for arbeidet med samfunnsdelen listet opp. De enkelte satsningsområder og målsettinger vil bli utledet fra dette. Det kan også tilkomme flere tema underveis i planprosessen, listen er derfor ikke uttømmende.

Tilflytting og markedsføring

Vi må jobbe for å tiltrekke oss mer og riktig kompetanse, både til kommunen, andre offentlige tjenester og næringslivet i kommunen. Attraktivitet på ulike parameter innenfor fritidssegmentet er også et spørsmål, er variasjonen av idrett og kulturliv i kommunen bred nok med nærheten til Sortland og Harstad, eller skal vi bevisst satse på en styrking av kommunens egne tilbud?

Fra utenforskap til fellesskap

Mobilisering av innbyggere som har falt utenfor av ulike årsaker er viktig både for å styrke folkehelsen og tilgangen på arbeidskraft i kommunen. Kommunen skal jobbe strategisk med å kartlegge utenforskap og ulike tiltak for å motvirke denne samfunnstrenden. Dette er viktig arbeid for å oppnå sosial bærekraft i lokalsamfunnet.

Klimatilpasning

Både klimatilpasning og hensyn til natur er mer fremtredende tema på den offentlige dagsorden enn ved vedtak av forrige samfunnsplan. Prognoser om villere og våtere vær forutsetter at kommunene hensyntar dette ved utbygging av ulike formål. Flomveger og overvann er viktige tema som må utledes i arealplanbestemmelser som stiller klare krav ved utbygging.

Klimahensyn og natur

Norge har internasjonale forpliktelser om å redusere CO²-utslipp. Like viktig som kutt i klimagasser er bevaring av natur og naturmangfold.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Det har skjedd en vesentlig endring i verdenssituasjonen de senere årene, hvor Norge er tett på land hvor demokratiet er under utfordring. Dette understreker betydningen av strategisk arbeid for å sikre at alle som bor, oppholder seg, har sitt virke eller eiendom i kommunen skal være trygge. Kommunen ruller årlig beredskapsplanen (administrativt) og jobber med revidering av overordnet/helhetlig ROS.

Bærekraftige tjenester

Kommunens tjenester må være bærekraftige både sosialt, økonomisk og miljømessig.

Kommuneøkonomien er presset grunnet lav befolkningsutvikling, samtidig går en stor andel av kommunens driftsbudsjett til personalkostnader. Dette kan medføre at kommunen må se på sin rolle på nytt, opp mot sterkere involvering av lokalsamfunnene. Kommunen har allerede en innarbeidet ambisjon om å være best i møte mellom mennesker, dette er avgjørende for den sosiale bærekraften. Et overordnet mål om likeverdige tjenester stiller ytterligere krav til kommunens tjenesteutøvere.

Digitalisering og informasjonssikkerhet

Digitaliseringsprosjekter kan spille en viktig rolle i arbeidet med å utvikle bærekraftige tjenester.

Kommunen arbeider allerede med dette gjennom egen temaplan for digitalisering med målsetting om digitale løsninger som hovedsatsningen.

Mangel på digital kompetanse er en risikofaktor knyttet til informasjonssikkerhet, som utgjør en trussel mot de kommunale tjenestene.

Arealstrategi

Arealstrategien skal angi kommunens arealbehov og prinsipper for arealforvaltningen i langsiktig perspektiv (20-30 år), basert på overordnede føringer og bærekraftsmålene. Arealstrategien skal i sin tur gi føringer for revisjon av arealdelen og på den måten bidra til at arealdelen følger opp de overordna målene for samfunnsutviklingen. Den skal derfor også kunne brukes som grunnlag for å foreta en grovsiling av arealinnspillene som kommer inn ved revisjon av arealdelen.

Viktige tema i arealstrategien er:

- Nye boligområder: Vi må avklare om vi skal avsette nye boligområder.
- Hytteområder: Vi må avklare områder avsatt til fritidsbebyggelse i kommuneplanen, og må jobbe videre med prinsipper for arealbruk/fortetting internt i hyttefeltene.
- Spredt bosetting i LNFR: Videreutvikle prinsipper for spredt bosetting i LNFR områder i tråd med statlige planretningslinjer.

Juridisk virkning for arealbruken fastsettes først i arealdelen.

Eksempler på tematisk inndeling: Tettstedsutvikling, næring, boligbygging, fritidsbebyggelse, landbruk, natur- og friluftsliv.

Kommuneplanens arealdel

Planvask

Det skal vurderes om tidligere godkjent arealbruk skal endres av hensyn til ny kunnskap om klimaendringer, klimatilpasning, bærekraft, naturmangfold, kulturmiljø, jordvern, reindrift, samfunnssikkerhet og et hensiktsmessig utbyggingsmønster. Dette innebærer at områder som er avsatt til utbygging, og som ennå ikke er utbygd i gjeldende arealdel skal vurderes på nytt.

Vi har mange reguleringsplaner av eldre dato som det er lite hensiktsmessig å videreføre. Vi må ta stilling til hvilke reguleringsplaner som bør oppheves, hvilke som bør reduseres i utstrekning og hvilke som kan videreføres som de er. Følgende skal vurderes:

- om reguleringsområdene er ferdig utbygde
- om det er mulig å videreføre bestemmelser i kommuneplanens arealdel, selv om reguleringsplanen oppheves
- om det er behov for ekspropriasjon ihht reguleringsplanen
- om 10-årsfristen for ekspropriasjon er løpt ut
- om 10 år gammel privat initiert detaljregulering i nødvendig grad er oppdatert

Arealregnskap

Et arealregnskap vil bli utarbeidet.

Arealer for bebyggelse og anlegg

Behovet for nye utbyggingsområder innenfor hver av kategoriene nedenfor skal vurderes:

Boliger
Fritidsbebyggelse
Offentlig eller privat tjenesteyting
Næring
Råstoffutvinning
Andre typer bebyggelse og anlegg (eks fornybar energi)

Landbruk-, natur og friluftsområder samt reindrift (LNFR-områder)

Det meste av kommunens arealer er avsatt til LNFR-områder. Dette er “resten” når utbyggingsområdene er avgrenset. Tomter som er fradelt tidligere, men ikke bebygde skal vurderes i forhold til om det er mulig å endre til spredt bolig eller spredt fritidsbebyggelse. Vi vil også vurdere nærmere avgrensingen av de eksisterende områdene for spredt bolig/fritidsbebyggelse.

Samferdsel og infrastruktur

Infrastrukturen og samferdselsløsningene må dimensjoneres i takt med utbygging og må vurderes i planarbeidet. Dette omfatter bl.a. veier, kollektivknutepunkt, renovasjon/returpunkter, gangveier, stier, løyper, friområder, utfartsområder og sosiale møteplasser. Arealbruk ved knutepunkt for infrastruktur er også viktig å vurdere. Eventuelle prioriterte strekninger må tas inn i arealdelen.

Bruk og vern av vann og vassdrag, akvakultur

Arealer for bruk og vern av sjø og vassdrag med bestemmelser vil bli vurdert i arbeidet med arealdelen. Bruk av arealformål, hensynssoner og/eller byggegrense langs vann og vassdrag skal gjennomgå. Regional plan for vannforvaltning for vannregion vil bli brukt til vurderingene. Akvakulturnæringas arealbehov må vurderes i forhold til konsekvenser for miljøet.

Risiko- og sårbarhetsanalyse

Den særskilte ROS-analysen i arealdelen skal revideres og utarbeides etter gjeldende lovverk. Denne er knytta til planlagt bruk av areal og skiller seg noe fra kommunens mer omfattende overordna ROS-analyse.

Konsekvensutredning

Gjennom planprosessen vil det bli åpnet for innspill om ny og endret arealbruk fra grunneiere og rettighetshavere, ulike brukerinteresser, lag og foreninger, osv. I henhold til plan- og bygningsloven skal en rekke forhold vurderes før et område ev. kan tas i bruk til utbyggingsformål, bl.a. jordvernet. Formålets virkning på miljø og samfunn skal vurderes før området kan innarbeides i arealdelen.

For større tiltak må det påregnes at kommunen vil be om nødvendig dokumentasjon, slik at kommunen kan vurdere og beskrive virkningene av tiltaket. Det forutsettes at forslagsstiller/grunneier bekoster framskaffelsen av den dokumentasjonen som kommunen ber om (jf. Forskrift om konsekvensutredninger).

Følgende tema vil bli vurdert i KU:

- Landbruk
- Reindrift
- Havbruk
- Naturmangfold og landskap
- Kulturminner og kulturmiljø
- Næringsarealer
- Mineralressurser
- Vann og vassdrag, inkl. strandsone
- Barn og unges oppvekstvilkår
- Friluftsliv
- Tettstedsutvikling/befolkningsutvikling
- Skole/barnehage, kommunalt tjenestetilbud
- Vann og avløp
- Trafikksikkerhet/samferdsel
- Forurensing
- Naturrisiko og klimasårbarhet Levevilkår og folkehelse

Organisering og prosess

Felles for hele planprosessen fra samfunns- til arealdel

Kommunedirektørens ledergruppe er styringsgruppe for hele planprosessen fra samfunnsdel til arealdel. De har en nøkkelrolle for å få kommuneplanen til å bli et godt styringsverktøy.

Arbeidsgruppa består av sektorleder samfunnsutvikling og ressurser fra plan og byggesak. De har ansvaret for den administrative delen av planarbeidet. De øvrige sektorene, Helse og omsorg, oppvekst og kultur og Nav og integrering vil få en særdeles høy innvirkning i arbeidsgruppa. Det må påregnes høy styringsfart, samt en arbeidsmengde på ca 150 timer pr sektor.

Arbeidsgruppa forankrer arbeidet i ledergruppa før kobling til politisk nivå. Gruppen vil ellers ved behov involvere ressurspersoner fra andre områder, blant annet kommunens representant for barn og unge i plansaker. I overgangen fra samfunnsdel til arealdel kan det bli endringer i sammensettingen av arbeidsgruppa, blant annet med involvering av kartteknisk kompetanse.

Politisk behandling av samfunnsdelen

Samfunnsdelen skal fastsette kommunens overordnede mål og strategier. Det er derfor naturlig at formannskapet innstiller til kommunestyret som vedtar planen.

Vi legger opp til politisk arbeidsverksted i arbeidet med fastsetting av planprogram og prioriteringen av satsningsområder i samfunnsplanen. Dette vil legge til rette for politisk eierskap til planarbeidet. Lødingen har igangsatt politiske arbeidsverksted i forbindelse med budsjettprosessen, dette er også en arbeidsform som anbefales i ulike offentlige veiledere for planleggingen.

Politisk behandling av arealdelen

Hovedutvalg følger prosessen og innstiller til kommunestyret, som fatter endelig planvedtak.

Regionalt planforum

Det vil særlig i arbeidet med arealdelen være aktuelt å legge fram planforslag eller deler av det for drøfting i regionalt planforum.

Medvirkning

Alle berørte parter og interesser, både private og myndigheter, skal sikres medvirkning i planprosessen. I henhold til plan- og bygningslovens § 11-13 skal planprogrammet sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn, det vil da være mulig å komme med skriftlige innspill. Det vil også være mulig å komme med innspill i de senere fasene av planarbeidet; ved varsel om oppstart og høring av henholdsvis samfunnsdel og arealdel.

I tillegg til dette vil det bli gjennomført flere former for medvirkning. Felles planprogram for hele kommuneplanen krever god kommunikasjon rundt medvirkningsopplegg.

Medvirkningsfase 1: Felles planprogram på høring

Planprogrammet er drøftet både med kommunedirektørens ledergruppe og kommunestyret før høring.

Samtidig med høring av planprogrammet, varsles oppstart av arbeidet med samfunnsdelen i henhold til plan- og bygningslovens § 11-12. Offentlige organer og andre interesserte har da mulighet til å komme med skriftlige innspill.

Medvirkningsfasen avsluttes med fastsetting av planprogram i kommunestyret og et politisk verksted hvor politikerne tar stilling til prioriteringene av de ulike tema i ny samfunnsdel.

Medvirkningsfase 2: Samfunnsdel på høring med forslag til arealstrategi og varsel om oppstart arealdel

Fastsatt planprogram legges i første omgang til grunn for utarbeiding av kommuneplanens samfunnsdel.

Når planadministrasjonen har et utkast, legges dette fram for ledergruppa i arbeidsmøter. Videre må ledergruppa sørge for forankring i enhetene, gjennom en intern høringsprosess. Det kan være aktuelt med flere arbeidsmøter i administrasjonen før planen legges fram for politisk behandling.

Det må vurderes om det er behov for egne møter med kommunale råd, avhengig av gjennomføring av politisk verksted.

Deretter legges planforslaget fram for politisk behandling, og bearbeides i henhold til eventuelle innspill før det sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn. Ved høring og offentlig ettersyn vil det være mulig å komme med skriftlige innspill for eksterne aktører. Her er det et nytt plangrep at vi varsler oppstart av arealdelen samtidig. Dette må ses i sammenheng med innføringen av arealstrategi i samfunnsdelen.

Det er viktig å legge til rette for at flest mulig innspill på arealbruk kommer inn tidlig, slik at en får sendt på høring et mest mulig helhetlig forslag til arealbruk. I høringsrunden vil vi altså både få innspill på de overordnede målene i samfunnsdelen, og mer konkrete innspill på arealbruk. Forslaget til arealstrategi vil gi en pekepinn hvilken arealbruk vi ønsker. Evt. digitale verktøy for innspill til arealdelen vurderes nærmere.

Det er også i denne fasen vi legger opp til møter for å involvere ulike interessegrupper.

Åpent møte – fysisk og digitalt

Det klassiske *folkemøtet* tiltrekker seg vanligvis et begrenset utvalg av de ønskede målgruppene, og det må vurderes å legge til rette for bredere medvirkning i form av digitalt møte.

Dialogmøter med utvalgte interessegrupper

Næringslivet, landbruksorganisasjonene, evt. andre (listen er ikke uttømmende).

Konsultasjon med reinbeitedistriktet

Det vil bli arrangert konsultasjonsmøte med reinbeitedistriktet i henhold til krav i samelovens kapittel 4.

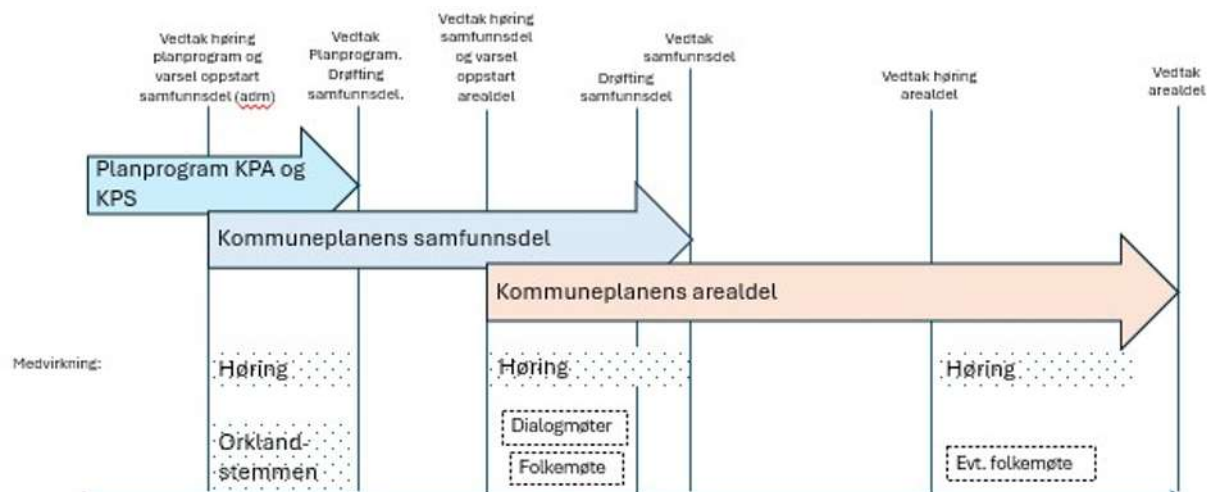
Med vedtak av samfunnsdelen etter denne medvirkningsperioden, har vi en vedtatt arealstrategi som gir oss et silingsverktøy for å vurdere de innspillene som kommer til arealbruk når arealdelen er klar for å sendes på høring.

Medvirkningsfase 3: Arealdel på høring (evt. flere høringsrunder)

Vi legger opp til et internt medvirkningsopplegg for å involvere administrasjonen i utarbeiding av planforslag til arealdelen. Forslag som er innkommet ved varsel om oppstart med arealdelen, blir

vurdert ved utarbeiding av planforslaget. Dersom det kommer inn mange innspill på endret arealbruk i forbindelse med at forslag til ny arealplan er utsendt, kan det bli aktuelt med flere høringsrunder.

Det kan også bli aktuelt med egne dialogmøter/folkemøte for arealdelen.

Figur 3: Forenklet framstilling av planprosessen og de tre medvirkningsfasene. Tidsskjema i egen tabell.

Prosessplan, tentativ

Fremgangsmåten med felles planprogram for KPA og KPS er ny for kommunen og det kan bli behov for justeringer av opplegget underveis i planprosessen. Under er et forslag til prosess, med tentativt forslag til tid.

Aktivitet	Ansvar	Tid (tentativt)
Planprogram på høring, samtidig med varsling av oppstart samfunnsdel	Prosjektgruppe	Juni 2026
Medvirkning	Prosjektgruppe	Juni 2026
Fastsetting av planprogram og politisk verksted samfunnsdel med vurdering av innspill. Hva skal prioriteres i ny samfunnsdel?	Politisk nivå (FS, KS)	September 2026
Drøfting første utkast med kommunedirektørens ledergruppe i flere arbeidsmøter	Prosjektgruppe	November 2026
Drøfting politisk første utkast til samfunnsdelen. FS, KS.	Prosjektgruppe	Vinter 2027
Drøfting med kommunale råd	Prosjektgruppe	Vinter 2027
Ferdigstilling av første utkast	Prosjektgruppe	Høsten 2027
Første gangs behandling samfunnsdelen	Politisk nivå (HF, KS)	
Høring av samfunnsdel, samtidig med varsel om oppstart planarbeid for arealdelen. Arealstrategi i samfunnsdelen legger føringer for arealdelen.	Prosjektgruppe	+ 6 uker
Medvirkning – folkemøte og dialogmøter.	Prosjektgruppe	Høsten 2027
Ferdigstilling av samfunnsdelen	Prosjektgruppe	Høst 2027
Vedtak samfunnsdelen. Arealstrategien gir grunnlag for vurdering av innspillene i arealdelen.	Politisk nivå (HF, KS)	Vinter 2028
Drøfting arealdel med kommunedirektørens ledergruppe	Prosjektgruppe	
Første gangs behandling arealdelen	Politisk nivå (HF)	Vinter 2028
Høring arealdelen	Prosjektgruppe	+ 6 uker

<i>Medvirkning: eventuelt nytt folkemøte i høringsfasen?</i>	Prosjektgruppe	Vår 2028
Bearbeidingsfase og drøfting med kommunedirektørens ledergruppe/politisk nivå	Prosjektgruppe/HF/KS	Sommer 2028
Eventuell ny høringsrunde	Prosjektgruppe	Høsten 2028
Vedtak kommuneplanens arealdel	Politisk nivå (HF, KS)	Høsten 2028